

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Професійна освіта. Цифрові технології»
Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація 015.39 Цифрові технології
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 01 від 30 вересня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія професійної діяльності
Викладач (-і)	Пілецький Віктор Сидорович
Контактний телефон викладача	+380992422976
Е-mail викладача	victor.piletsky@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Раз на місяць відповідно до графіка консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни Психологія професійної діяльності є психологічні компоненти, які спонукають, скеровують і регулюють трудову активність суб'єкта та реалізують її у виконавських діях, а також властивості особистості, через які ця активність здійснюється. Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння психологічними знаннями щодо змісту і структури майбутньої професійної діяльності, психологічних основ навчання й виховання майбутніх фахівців у ВНЗ; - оволодіння діагностичним інструментарієм щодо дослідження особливостей професійного навчання і професійного становлення майбутніх фахівців; - оволодіння технологією надання відповідної психологічної допомоги майбутнім фахівцям у процесі їх безпосередньої професійної підготовки й майбутньої діяльності, досвіду вивчення особистості у педагогічній соціальній сфері професійної діяльності фахівців. 	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вивчення курсу – розкрити психологічні засади професійного самовизначення, становлення і розвитку суб'єктів навчально-виховного процесу у процесі професійного навчання у ЗВО.</p> <p>Основні цілі вивчення дисципліни. Під час лекційних та семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти набувають умінь та навичок:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психологічного змісту та структури ефективності діяльності; - психологічні особливості професійної діяльності та умови підвищення її ефективності; - психологічний зміст та умови підвищення якості навчально-виховного процесу у ВНЗ; майбутнього фахівця; - психологічні проблеми професійного і особистісного становлення і розвитку фахівця; - зміст і чинники професійної кар'єри фахівців, у тому числі, викладачів вищої школи; - психологічні умови становлення фахівця-професіонала - психологічні технології професійного і особистісного розвитку фахівців, у тому числі, і в системі післядипломної педагогічної освіти уміти: - складати психологічно обґрунтовані програми навчання й виховання майбутніх фахівців у ЗВО; - використовувати діагностичні методики для вивчення особливостей професійного становлення і розвитку фахівців у процесі навчання у ЗВО; - здійснювати психологічну підготовку студентів-майбутніх фахівців до оптимізації власної діяльності в навчально-виховному процесі у ЗВО; - організовувати оптимальні взаємодію й спілкування з усіма суб'єктами навчально-виховного процесу у вищій школі; 	

- використовувати набуті знання для самоаналізу власної професійної діяльності зокрема і професійного шляху загалом, складання, реалізація і корекція програми професійного і особистісного розвитку тощо.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Результатом вивчення дисципліни має бути сформованість таких компетентностей:

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 09. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

Програмні результати навчання

ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
2	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. робота
Тема 1. Становлення психології професій. 1.Предмет, об’єкт, завдання та основні категорії психології професійної діяльності. 2.Уявлення про працю та її значення у контексті культурно- історичного розвитку суспільства. 3.Інституціоналізація професійної діяльності. 4.Джерела зародження наукових знань про	2	3	10

<p>психологічні особливості трудової діяльності. Психотехніка та наукова організація праці.</p> <p>5.Методи досліджень у психології професійної діяльності.</p> <p>6.Професії: від минулого до сучасного.</p>			
<p>Тема 2. Професійна соціалізація особистості.</p> <p>1.Професійна соціалізація. Умови оптимального вибору професії.</p> <p>2. Зміст понять «професійне становлення» та «професійна ідентичність» особистості.</p> <p>3. Розвиток особистості в процесі професійного становлення.</p> <p>4. Кризи професійного становлення.</p>	2	3	10
<p>Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності.</p> <p>1. Індивідуально-типологічні особливості особистості та їх вплив на трудову діяльність.</p> <p>2. Працездатність фахівця та її динаміка.</p> <p>3. Різновиди порушення працездатності та їх профілактика.</p>	2	3	10
<p>Тема 4. Мотивування персоналу.</p> <p>1.Теоретичні засади мотивування персоналу в організації.</p> <p>2. Основні теорії мотивації.</p> <p>3. Характеристика системи мотивування та стимулювання персоналу.</p> <p>4. Самомотивація та прийоми її стимулювання.</p>	2	3	10
<p>Тема 5. Сучасні засади командотворення.</p> <p>1. Соціально-психологічні засади розуміння малої групи.</p> <p>2. Трудовий колектив та його характеристики.</p>	2	3	10

3. Команда: визначення, принципи взаємодії, рольова структура, етапи розвитку. 4. Керівництво та управління командами.			
Тема 6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин 1. Соціально-психологічний клімат: роль та значення у функціонуванні та розвитку трудового колективу. 2. Конфлікти в організаціях: виникнення, причини, типи, профілактика, шляхи вирішення. 3. Культура та етика ділового спілкування.	2	3	10
ЗАГ:	12	18	60
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 6) (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.); Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.).</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час заліку. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань тощо).</p>		
Вимоги до письмових робіт	<p>Протягом вивчення курсу передбачено кілька письмових тестувань (максимальна кількість балів – 15) та одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua (максимальна кількість балів – 50).</p> <p>Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.</p>		
Практичні заняття	Оцінюються відвідуваність 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою.		
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків на заняття без поважної причини, а		

	також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи (15 балів), а також бали підсумкового тестування на платформі dlearn.pnu.edu.ua (50 балів). Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Максимальна кількість балів – 50. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1, користується правом перескладання за відомістю №2. Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на занятті, заочна форма – за 10 днів до сесії
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять (відпрацювання)	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) та Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) .
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) .
Неформальна освіта	Визнання результатів неформальної освіти відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих

[шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.](#)

8. Рекомендована література

1. Березовська Л. І. Психологія праці як складова частина психології діяльності. Психологія діяльності: навч.-метод. посіб.: у 2 кн. Мукачево: МДУ, 2015. Кн.1. 148 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник для студентів ВНЗ. 3-тє вид. Київ: ЦУЛ, 2009. 1007 с.
3. Гірняк А. Психологія модульно-розвивальної взаємодії: монографія. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка». 2020. 376 с.
4. Гришко О. Традиційне, індустріальне, постіндустріальне суспільство: опис, особливості, схожість і відмінності. Сайт Big Bro. URL: <https://bigbro.com.ua/traditsijne-industrialne-postindustrialne-suspilstvo-opis-osoblivosti-shozhist-i-vidminnosti>.
5. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
6. Держава (Платон). Вікіпедія – вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B0_%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BD.
7. Завадська Л. М. Особливості детермінантного впливу молодіжної субкультури на соціалізацію учнівської молоді. Практична психологія та соціальна робота. 2009. № 6. С. 62–64. (С. 268).
8. Конституція України: подарункове видання / упоряд.: Л. І. Бірюк, Н. І. Адамчик, Є. Г. Кудлай [та ін.]. Київ: ВАІТЕ, 2021. 324 с.
9. Контент-аналіз. Вікіпедія – вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82-%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7>
10. Мазяр В., Кириченко В. Психологія праці: модульний курс: навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 190 с.
11. Майстри, підмайстри, учні. Всесвітня історія. History. URL: <https://uahistory.co/pidruchniki/krizhanovskiy-2015-world-history-7-class/26.php>.
12. Міжнародна організація праці (МОП). Постійне представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві. URL: <https://geneva.mfa.gov.ua/posolstvo/2609-labour>.
13. Ностальгічні, але застарілі: професії минулого, які поступилися прогресу. MDCONSULT. URL: <https://blog.mdconsult.com.ua/?p=125>.
14. Погрібна В. Л. Інституціоналізація професійної діяльності як основа формування професіоналізму. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Соціологія. 2016. № 3. С. 78– 88.
15. 51 найперспективніша професія майбутнього. 2019. Потрал «Освіта нова». URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/3052-51-naiperspektyvnisha-profesiia-maibutnoho>

Викладач

Віктор ПЛЕЦЬКИЙ